

УДК 35.071

Гарматюк О.О., Гарматюк А.О., Снітинська Ю.В.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Garmatiuk O.O., Harmatiuk A.O., Snitynska Y.V.

DEFINING THE ROLE OF STRATEGIC MANAGEMENT IN PUBLIC MANAGEMENT

Метою стратегії публічного управління є соціально-економічний розвиток кожного визначеного регіону та держави у цілому. Основою такої стратегії є державні програми, які представляють собою систему заходів і інструментів державної політики, що забезпечують у межах реалізації ключових державних функцій досягнення пріоритетів і цілей державної політики у сфері соціально-економічного розвитку та безпеки. Формування державних програм України відбувається на основі стратегічного планування з використанням інструментарію стратегічного менеджменту. Програмно-цільовий підхід, спрямований на вирішення завдань соціально-економічного розвитку регіону та держави у цілому формує об'єктивну доцільність вдосконалення інструментарію стратегічного менеджменту, реалізація якого повинна ґрунтуватися на нових концептуальних і методичних наукових розробленнях. У процесі формування стратегії публічного управління виникають певні протиріччя. З одного боку, немає інструментарію своєчасного виявлення й усунення негативних явищ на основі застосування програмно-цільового підходу, з іншого боку, постійно збільшується потреба в отриманні своєчасної інформації у ході виконання державних програм. Необхідність формування нових і переосмислення наявних інструментів ефективного публічного управління визначають значимість і пріоритетність програмно-цільового підходу щодо державних програм країни та їх реалізації на регіональному та місцевому рівнях. Міждисциплінарний характер сучасного стратегічного менеджменту дає можливість підходити до вирішення проблем довгострокового розвитку публічного управління системно, приймаючи до уваги різні чинники впливу.

Протиріччя, які склалися у розумінні місця та ролі стратегічних орієнтирів у структурі публічного управління, отримання механізмів стратегічного вибору і змін ускладнюють задачу їх практичного застосування. У сучасних умовах, на наш погляд, у процес формування стратегії публічного управління і при розробленні конкретно кожної державної програми, крім широко викладених у науковій літературі методів, етапів і характеристик науково-обґрунтованого й економічно ефективного управлінського рішення, варто розглядати процедурну раціоналізацію та реінжиніринг публічного управління. В умовах глобалізації економіки публічне управління необхідно розглядати як інтегральний і утворюючий систему інструментарію, елементами (мікросистемами) якого є: нормативне регулювання; програмні заходи, реалізовані на державному, регіональному та місцевому рівнях; персонал і організаційно-управлінські структури; мікроелемент суспільних відносин. Стратегія публічного управління повинна містити механізми удосконалення внутрішньої структурної моделі, процеси управління людськими, матеріальними та фінансовими ресурсами, алгоритми формування комунікаційних та інформаційних систем, а також управління, пов'язане з наданням публічних послуг: місцевих і державних. Стратегічний менеджмент у публічному управлінні спрямований на отримання результатів в умовах як тактичного, так стратегічного розвитку, будучи допоміжним інструментарієм у державному управлінні. У сучасних умовах публічне управління

виражається як керований цілеспрямований вплив суб'єктів такого управління на об'єкти управління, вироблене суб'єктами такого управління. У даному контексті суб'єктами публічного управління є держава й уповноважені органи, а об'єктами виступають суспільні відносини та процеси.

Управлінські рішення щодо розвитку стратегії публічного управління повинні:

- брати за основу все основні проблеми здійснення публічного управління;
- формувати основи для прогнозування та планування, а також для тактичного менеджменту;
- бути об'єднаними спільною метою та чітко визначати перспективні напрямки розвитку;
- зосереджувати керівництво на управлінських процесах у публічних структурах.

Отже, управлінське рішення щодо розвитку стратегії публічного управління представляє собою управлінсько-сегментний процес здійснення обґрунтованого вибору суб'єкта публічного управління, який представлений в офіційній формі. Ухвалення управлінського рішення в публічному управлінні необхідно розглядати як стадію розробки (прийняття) певного нормативного акту, скоєного суб'єктом відповідно до закріплених за ним повноважень. Отже, управлінське рішення щодо розвитку стратегії публічного управління – це універсальний інструмент стратегічного менеджменту, де є інформація, надана суб'єктом публічного управління про необхідність того чи іншого комплексу заходів, спрямованих на ефективне управління публічним сектором. У ході прийняття зазначених управлінських рішень з розвитку стратегії публічного управління необхідно розглянути наступні етапи:

1. Поява певної проблематики (передумов формування управлінського рішення).
2. Теоретичне вираження і розгляд проблематики.
3. Прийняття певних управлінських рішень.
4. Процес реалізації рішення.

Перший етап необхідно почати з системного аналізу проблеми (ситуації). Він повинен розкрити внутрішні та зовнішні елементи щодо певного об'єкта публічного управління. Він повинен формулювати певну значимість для процесів, що відбуваються та змінюються. Даний етап необхідно пов'язувати з факторами успіху минулого публічної діяльності. У ході цього етапу застосовуються відомості і досвід всього процесу публічного управління. Встановлені в результаті колективного аналізу потенціали успіху створюють основу для наступного етапу – теоретичного вираження та розгляду проблематики. Його можна позначити як етап інформаційної оснащеності. Вихідні показники для аналізу формуються з наявного статистичного або іншого матеріалу на нарадах з питань суспільного розвитку. Найважливішим завданням є структуризація багатогранних даних для формування підсумків та подальшого прогнозування. Третій і четвертий етап стосуються безпосередньо способів, методів та ходу процесу реалізації даного рішення.

Список використаних джерел:

1. Берданова О. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / О. Берданова, В. Вакуленко; Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO". – К.: ТОВ "Софія-А". – 2012. – 88 с.
2. Берданова О. Ресурсне забезпечення регіонального та місцевого розвитку / О. Берданова. – К., 2014. – 37 с.
3. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: [навч. посіб.] / Г.І. Кіндрацька. – 2-ге вид., перероб. і доповн. – К.: Знання, 2010. – 406 с.
4. Ткачук А. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / А. Ткачук, В. Кашевський, П. Мавко. – К.: ІКЦ "Легальний статус", 2016. – 96 с.